UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Dominica prima post pasca. Ser[monis] xlii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Visual Library

quidem xp̄m reſurgere p̄mo ꝓpter dignitatem ſue ſanctificatõis non em̄ dignū erat vt ſanctus ſctoꝝ mortuus maneret Act.2. hūc deꝰ ſuſcitauit ſolutis doloribꝰ īferni iuxta qḋ ipoſſibile erat teneri illum ab eo dicit em̄ Dauid non relinques aīam meā in iferno. nec dabis ſanctū tuum videre corruptionē. Item oportuit ꝓpter obedientiā paſſionis. nō em̄ conueniens erat vt ille mortuus remaneret. qui ꝑ ſua morte nobis vitam meruerat Phil.2. ꝓpter qḋ deus exaltauit illum. glo. exaltauit ī reſurrectiõe. Itē ꝓpter eiꝰ vlem dn̄ationem. Ro.9. In hoc xp̄s reſurrexit vt viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ dn̄et. Item ꝓpter euangelii p̄dicatõem. Si em̄ non reſurrexiſſet nullus p̄ſumpſiſſet p̄dicare de eo qui crucifixus erat. Luc.24. Oportebat xp̄m pati ⁊ r̄ſurgere a mortuis tercia die. ⁊ p̄dicare in noīe eius ꝛc. Item oportuit ꝓpter nr̄aꝫ iuſtificationem Ro.4. Mortuus eſt ꝓpter delicta nr̄a. ⁊ reſurrexit ꝓpt̄ iuſtificatõem nr̄am. Item ꝓpter dei ↄfirmatõeꝫ. Si em̄ non reſurrexiſſet. fuiſſet fides anihilata. Nemo em̄ credidiſſet eū eſſe filiuꝫ dei vel filiū v̄ginis. vel humani generis redemptorem. vn̄ ante reſurrectionē dubitarūt diſcipli euntes in emaus dicentes. Nos ſꝑabamus ꝙ ipe eſſet redempturus iſrl̄. Ideo dr̄. 1. Cor.15. Si xp̄s non reſurrexiſſet vana eſſet fides nr̄a. Item ꝓpter ſpei eleuatõem. Si em̄ ipe qui eſt caput nr̄m nō reſurrexiſſet nemo ſperaſſet ſe reſurrecturum. 1. Pe.1. Regenerauit nos in ſpe vite ꝑ reſurrectionem ihꝛſu xp̄i ex mortuis. Item propter noſtrā reſurrectionem. Si em̄ ipſe non reſurrexiſſet gl̄iam quidem beate viſionis potuiſſent habere fideles merito paſſionis eius. ſed gloriam corꝑis reſurgentis nunq̄ꝫ habuiſſent. qꝛ reſurrectionem xp̄i oꝑtebat eſſe cauſam nr̄e reſurrectionis. ⁊ ꝓpter hoc dicit aplus. 1. Cor.15. xp̄s reſurrexit ex mortuis vt ſit p̄mitie dormientium quoniāquidem ꝑ hoīem mors ⁊ ꝑ hoīem reſurrectio mortuoꝝ Et ſic in eadem oēs moriunt̄ ita in xp̄o oēs viuificabunt̄. Ad quā vitā ill q̇ r̄ſurrexit nos ꝑducat imortalis deus in ſecula ꝛc.

Dominica prima poſt paſca. ſer. .xlii.

Um eſſet ſero vna ſabbatoꝝ. ⁊ fores eſſēt clauſe vbi. erāt diſcipli ↄgregati ꝓpter metū iudeoꝝ venit ihs. Io.2. p̄ma ps huiꝰ euāgelii habet̄ Luc.24 A nihil ē in quo tm̄ errāt hoīes ſic in ꝓprio ſenſu. nec ē tn̄ aliq̄d de quo minꝰ alter alteri inuideat ſicut de ſenſu vnuſquiſq̄ꝫ em̄ vt dicit apoſtolus in ſuo ſenſu habundat. Ecce igit̄ qꝛ glioſꝰ aplus Tho. tm̄ adheſit ꝓprio ſenſui. vt de xp̄i reſurrectione dubitauit. ⁊ diſciplis r̄ferentib us

noluerit credere· niſi ipſemet membra xp̄i palparet. eius volun
tati xp̄s ꝯdeſcendit et ſe palpādū p̄buit · vt om̄e ab illo dubie
tatem tolleret. de hoc agit̄ in p̄nti euangelio· qd̕ in tres ꝑtes di
uidit̄. in quaꝝ p̄ma agit̄ de p̄ma xp̄i apparitione ad ꝓbandā re
ſurrectionis veritatē· In ſcd̕a vero ſubiungit̄ altera apparitio ad
tollandam diſcipuli dubietatē· ibi· Et poſt dies octo ⁊c· In ter
cia aūt deſcribit̄ multitudo ſignoꝝ xp̄i ad ꝯfirmandā fidei ſince
ritatem· ibi· multa quidē· In p̄ma ꝑte circa p̄mam xp̄i apparitio
nem.6· tangunt̄· quoꝝ p̄mum eſt q̄ꝫ mira fuerit iſta apparitio.
quia viꝫ ianuis clauſis ad diſcip̄los eſt ingreſſus· vn̄ dicit: Cū
ſero eſſet: mulieribꝫ quidem mane apparuit· diſcipl̄is vero ſero
illa viꝫ hora qua oēs ſimul eſſent· vt eſſet manifeſtius qd̕ oībꝫ
videbat̄· et vt eos ꝯfortaret in ea hora qua magis timebant:
die illa: ſcꝫ reſurrectionis: vna ſabbatoꝝ: in p̄ma ſcꝫ ſabbati q̄
fuit dies dn̄ica· Noluit xp̄s ꝙ dies ipſa ſue reſurrectionis tranſi
ret· quin ap̄lis ſe demonſtraret· ꝓpter hoc viꝫ quia iam ipſa die
fuerat inter ap̄los colloquiū reſurrectionis· ꝓpter verba Marie
magdalene et aliaꝝ mulieꝝ· vnde nimium deſiderabāt ap̄li eū
videre ſed nō minus deſiderabat xp̄s ſe illis oſ̄dere vn̄ ipſaꝫ di=
em p̄terire nō ꝑmiſit· quum eis appareret: Et fores eſſent clau
ſe: clauſe erant fores ꝓpter duo. tum qꝛ iam erat hora tarda· tū
etiā qꝛ metuebant iudeos· ne apertis foribꝫ eos caperent: vbi
erant diſcipuli ꝯgregati: ꝯgregati erant in monte ſyon· in ce=
naculo vbi xp̄s an̄ paſſionem cenam fecerat cū diſcipulis ſuis·
Tres aūt ſunt cauſe quare ꝯgregabant̄· vna qꝛ ꝓpter memori
am xp̄i adhuc ꝯueniebāt ad locū vbi cū ipſo in vltima cena mā
ducauerant· Altera qꝛ diſcipuli xp̄o viuente ſemꝑ fuerāt ſimul
ꝯuerſati vnde· amore ſocietatis antique adhuc ꝯgregabant̄ in
vnum locum· Tercia quia metuebant iudeos· et ideo ꝓpter ſe=
curitatem ꝯgregabant̄ in vnum· Prou·18· Frater qui adiuuat̄
a fr̄e quaſi ciuitas firma: ꝓpter metum iudeoꝝ· duo ſunt ꝓpter
que timebant iudeos. tum qꝛ fuerant diſcip̄li eius· quē ꝑſecuti
fuerant· Jo·15· Si me ꝑſecuti ſunt ⁊ vos ꝑſequent̄. tum etiā qꝛ
imponebat̄ eis ꝙ cēnt furati corp9 xp̄i de ſepulchro: venit ih̄s
⁊ tn̄ erāt fores clauſe vt oſ̄dat ſm̄ Theo· ꝙ eodē mō r̄ſurrexit
adiacēte lapide ſuꝑ monumentū· Et attende vt dic̄ Lu· ꝙ tunc
venit ih̄s ad diſcip̄los quibꝫ xp̄s apꝑuit euntibꝫ ī emaus r̄greſ
ſi in iheruſalem renūciabant apoſtolis ꝯgregatis quō viderāt
dn̄m et eum cognouerant in fractione panis· cum vero ex alte=
ra parte alii dicerent· quia ſurrexit dominus vere. ⁊ apparuit
Simoni vt verum oſtenderet vtrunq; dictum· ¶ Venit

iħus et ſtetit in medio diſcipł̄oꝝ: in medio quidē ſtetit· qꝛ ipſe
eſt medium in quo diuina ⁊ hūana natura vnite ſunt. duo viꝫ
extrema maxīe diſtantia· ꝓpter qd̄ ipē dr̄ mediatoꝛ dei et hoīm
hō xp̄s iħs· Et nota vt dicit Salu. qꝛ mediꝰ locus eſt dignita
tis. ⁊ debet̄ honoꝛabilioribꝫ. ꝓpter qd̄ xp̄s ſtetit in medio diſci-
puloꝝ ſic ſol inter ſidera vt eos illuminaret ſic flos inter lilia vt
eos decoꝛaret ſic principes inter milites. vt eos roboꝛaret· ſicut
mgr̄ inter diſcipł̄os· vt eos infoꝛmaret. ſic pr̄ inter filios. vt cō
coꝛdaret· ſic coꝛ inter membꝛa· aut eos viuificaret. Et ſic cōmu-
nis amicus· vt oībꝫ ſe cōmunicaret· vt cū ſumus pł̄es aliquē di
ligentes· ſi ſupuenerit· eū ſtatuimꝰ in medio vt ſinguli eiꝰ poſ
ſimus frui p̄ntia. Querit hic Ber. quō poſt reſurrectionē coꝛpꝰ
dn̄icum veꝝ coꝛpus fuerit· qd̄ clauſis foꝛibꝫ ad apł̄os introiuit
Si em̄ veꝝ erat coꝛpus duriciā habeat ⁊ coꝛpulenciā· oīne aūt
tale aliud coꝛpus non ꝑtranſit niſi illud diuidendo· q̄re videt̄·
ꝙ aut coꝛpꝰ xp̄i non erat veꝝ coꝛpꝰ. aut ſi erat· ꝙ ianuis clau
ſis ingredi non potuerit· Itē ꝑ aliam· rōem hoc idē ꝓbat̄· nihil
em̄ palpat̄ niſi palpandi reſiſtat· vn̄ qꝛ aer non reſiſtit· nobis
impalpabił̄ eſt· qn̄ vero inter duo eſt reſiſtentia· vnū non ſub
intrat alteꝝ ſine diuiſione ipſius· Cū igit̄ coꝛpus xp̄i eſſet pal-
pabile videt̄ ꝙ ianuis clauſis ingredi nō potuerit· Et dicendū
ꝙ ꝓpter primū argumentū aliqui heretici dixert̄ ꝙ coꝛpus xp̄i
poſt reſurrectionē veꝝ corpus nō fuerit ſed fantaſticū· vn̄ ad di
ſcipł̄os ianuis clauſis ingredi potuit̄· Sed ꝯtra hoc arguit Au.
in li· de agone xp̄iano dicens· ꝙ ex eo ꝙ xp̄s clauſis ianuis ſu
bito apparuit· non eſt putandum ꝙ fantaſticum coꝛpus habue
rit. De coꝛpe em̄ ſuo facere potuit qd̄ voluit· ante em̄ paſſioneꝫ
ſuam tantum illud clarificauit in tranſfiguratione· vt ſplendo-
rem ſolis excederet· ⁊ in reſurrectione ad quantam voluit potu-
it ſubtilitatem redigere· Sic igit̄ clarificatum fuit illud coꝛpus
ſupuemente quadā glīa. ſed ꝑmanente nat̄a ita ſubtilitatē aſ-
ſumpſit in ſuo coꝛpe vt ianuis clauſis in terrā v̄itate tn̄ coꝛp
is ꝑmanente· Non igit̄ xp̄s depoſuit ꝓpriā coꝛpulentiā ⁊ mag
nitudinē atqꝫ duriciā coꝛpis· vt ianuis clauſis trāſiret· ſꝫ oībꝫ
iſtis ꝑmanentibꝫ v̄tute ſubtilitatis gl̄ioſe q̄ nō repugnat nat̄e
ianuis clauſis intrauit· Sed dices bn̄ q̄dem video ꝙ v̄tute aſ-
ſumpte ſubtilitatis glorioſe intrare potuit ianuis clauſis ſed cū
ponat̄ manere veritas nature coꝛpalis. videtur ꝙ illa impedi-
re debuerit ſubtilitatis actum Ad hoc rn̄det Au. in ſmōe paſſi-
onis ꝙ xp̄s ambulauerit ſup mare. et tamen coꝛpus eius erat
ponderoſuꝫ· Sed hoc ideo qꝛ v̄tute diuinitatis impediebat̄ actꝰ

ponderoſitatis. ne deorſum traheret. ita in ꝓpoſito virtus ſubti
litatis corpis xpi nõ quidem deſtruxit naturã corpis eius. ſed
qñ voluit ſubtraxit actũ reſiſtendi ꝓpter ẜm argumentũ prime
queſtionis dixit Eutiti9 vt recitat Gre. zo. moꝝ. ꝙ corp9 xpi
gl'ioſum. veꝝ quidem corpus fuit. ſed impalpabile vent' aere
ꝗ ſubtilius. Contra qđ eſt. qꝛ xps reſurgens palpabilem ſe ex
hibuit diſcipl'is dicens. palpate ⁊ videte qꝛ ſpũs carnem ⁊ oſſa
non hꝫ. ſicut me videt' habere. vnde dicendũ ẜm Gre. ꝙ corp9
xpi ſubtile quidem fuit ꝑ effectũ ſpũalis potẽcie. palpabile aũt
ꝑ veritatem nature. In ipo igit' corpe xpi duo erant. ſ. palpabi
litas corpulencie. ⁊ ſubtilitas gl'ie. Et qñ voluit vſus eſt vna
ſine altera nam ingrediendo ianuis clauſis vſus eſt ſubtilitate ſi
ne actu palpabilitatis. ipa tñ palpabilitate manente. Cum ve=
ro palpandum ſe exhibuit. vſus eſt actu palpabilitatis ⁊ cor=
pulentie ſine actu ſubtilitatis. ipa tñ ſubtilitate exñte. Sed dices
quõ hoc poteſt fieri. Audi quid tibi rñdet Au. in ſermone pa=
ſchali. Si ꝯphendis inquit modũ nõ eſt miraculũ. vbi deficit rõ
ibi eſt fidei edificatio. Eodem mõ reſpõdet Gre. Diuina inquit
opatio ſi rõne ꝯprehendit'. non eſt admirabilis nec fides hꝫ me
ritum cui humana rõ ꝓbet experimentum. Tranſiuit igit' veruꝫ
corpus xpi ad diſcipl'os ianuis clauſis. quemadmodũ radius
ſolis tranſit vitꝝ clauſum. Item quemadmodũ tota imago cor
ꝑis tranſit vitꝝ abſq3 eius diſione. Item quemadmodũ ſpũs
ꝑtranſit qđcunq3 corpus ſine diuiſione. ita corpus xpi gl'ioſuꝫ
non quidem ſpũale ꝑ ſubtracõem nature. ſed ſpũale ꝑ aſſump=
tionem gl'ie. materiale corpus abſq3 diuiſione potuit ꝑtranſire
qꝛ oia quecunq3 voluit fecit in celo ⁊ in terra. ¶ Scđo tã
git' quantũ iſta appitio dñi fuerit grata. qꝛ pacem anunciauit=
que eſt ſummum bonum: Et dixit eis pax vobis: glo. qui pa
cem dicit vno verbo. oĩa bona anũciat et ꝯprehendit. bene erat
aplis neceſſaria pax. qꝛ erant expoſiti ꝑiculis iudeoꝝ. Nota ꝙ
loquendo de pace virtuoſa et honeſta. ipa eſt excellentiſſimum
bonum. qđ patet ex quatuor. Primo quidẽ quia pax eſt bonuꝫ
cum quo ſunt omnia bona. in pace eñ omnia bona adueniunt
homini. ſiue ſint bona corpis. vt ſanitas. robur. ⁊ pulchritudo.
ſiue ſint bona aĩe. vt virtus et ſcientia. in quieſcẽdo eñ fit aĩa
ſciens ⁊ prudens. ſiue ſint exteriora bona vt honores. amici. et
diuitie. Job. zz. habete pacem et ꝑ hanc habebitis fructus op
tionis ⁊ ꝓpter hãc hortat' ps. dicens. q̇s eſt hõ qui vult vitã ⁊
diligit dies vidẽ bonos ⁊ p9 pauca ſubdit inquirere pacem et
perſequere eam. ymmo ipa pax ita ꝯtinet oĩa bona et tantum
bonũ eſt ꝙ etiã ſi hõ incidat in aliq̃ iſortunia nihilominus vitã

ducat delectabilem. Nam qui hʒ̄ pacem in aīo. etiam ſi pauper ſit. ꝯtentus eſt de hys que hʒ̄ ꝑſecutiones. infirmitates. ⁊ quecunqꝫ triſticia et extremo ipſam mortem equanimiter tollerat. Sap. 30. Eſtimata eſt afflictio exitus illoꝝ. illi aūt ſunt in pace vnde Yſa. 38. Ecce in pace amaritudo mea amariſſima. Secūdo pax eſt bonū ſine quo nihil eſt bonum. Sine pace em̄ oīa bona hōis ſunt in ꝑiculo ꝑditionis. que tn̄ ſi ad tempus maneāt nō ſunt hoī bona. quantis em̄ diuiciis hō ſit plenꝰ q̄ꝫ magnis ſublimatus honoribꝰ. q̄ꝫ multis vallatus amicꝭ. ſine pace animi nihil ꝓficiūt Tre. 3. Repulſa eſt a pace aīa mea. iō oblitus ſū bonoꝝ. Tercio pax eſt bonū ꝑ oīa diffuſū. oīa ſuſtinens. Nam vt dic̄ quidā doctor grecus diuinitas ipſa ⁊ natura dei ī vnitate pacis ſubſiſtit. Exinde vero tranſmittit in āgelos. et diuinas poteſtates. vt ad dn̄m et adinuicē pacifice ſe habeant. a ſupnis autē ſpiritibꝰ diffundit. pax in totaꝫ creaturā inferiorē. ⁊ tota pulchritudo vniuerſi in pace ꝯſiſtit. ipſa deniqꝫ pax in nobis ē ſm̄ animā ⁊ corpꝰ ſm̄ aīaꝫ q̄dē ꝑ inueſtigacōem virtutū. ⁊ ꝯuiuere delectabiliter ad alios. Secūdū corpus aūt in ꝯmenſuracōe membroꝝ. vbi eſt pulchritudo ⁊ cōmenſuratio elementoꝝ vbi ſanitas ꝯſiſtit. Quarto pax eſt bonū oībus optatū Heſt. 13. optata cunctis mortalibꝰ pace fruant̄. qd̄ quidem bonū tm̄ eſt deſiderabile. vt etiā ſuum ꝯtrariū. ſ. bellum ⁊ pugna gl'ioſam pacem intendat non em̄ pugnāt hoīes. vt ſp̄ in pugna ſint ſed vt de victis inimicis tranquilla et gl'ioſa pace fruant̄. Unde Augu. ad bonifacium. bellū inquit dʒ̄ eſſe neceſſitatis. vt liberet deus a neceſſitate et ꝯſeruet in pace. Nō em̄ pax q̄rit̄ vt bellū exerciat̄ ſed bellū gerit̄ vt pax acq̄rat̄. Eſto ḡ pugnādo pacificꝰ. vt eos q̄s expugnas ad pacis vtilitatem vincendo ꝑducas. Ex quo patʒ bellare aliq̄n licitū eſt et iuſtum q̄n vіʒ illi debellant̄ qui pacis bonū impediunt ⁊ ꝑturbant. multo em̄ melius eſt talibꝰ vinci q̄ꝫ in ſua proteruitate manere. Unde Auguſtinus in ſermo ne d̄ puero Centurionis. Qui licencia iniquitatis eripitur. vtilꝰ vincitur. quoniam nihil eſt infelicius felicitate peccancium. E

Et nota q̄ hoc pacis bonum. deus non tribuit quibuſcunqꝫ. qꝛ non dat illud malis hominibus. Yſa. 48. Non eſt pax impiis dicit dominus. qui ſi aliquando videant̄ frui pace mundana illa non eſt vera pax. Jere. 8. Dicentes pax pax. Cum nō eſſet pax Qui etiam ſi aliquando veſuentibus aduerſitatibus veram pacem querūt. non tn̄ inueniunt. quia non ex corde quer̄t Eze. 7. Anguſtia ſuꝑueniente req̄rent pacem ⁊ nō erit. ymmo tales cōtrariū vere pacis inueniūt. eternam viʒ dampnacōeꝫ. 1. Teb. 5.

Cum dixerint pax et ſecuritas. tunc repentinus eis ſuꝑ uenit in
teritus. ſic͂ dolor in vtero habentis et non effugient. hoc igitur
bonū penitus non ꝯſecunt͂ mali. ſed boni tm̄. vn̄ dicit xp̄s. pax
vobis. non quibuſcunqꝫ. ſed vobis. Luc. z. In terra pax hoībus
bone voluntatis. c. F Tercio oñdit͂ quō iſta apparitio
fuerit certa: Et cum hec dixiſſet diſcipulis oñdit eis manꝰ ⁊ la
tus: in quibꝰ erant veſtigia vulneꝝ clauoꝝ ⁊ lancee. Querit͂ q̃
re xp̄s reſurgens a mortuis vulnera ſue paſſionis reſeruauerit.
dicendū ꝙ huius multe ſunt cauſe. Prima ad ꝓbandū ſuā reſur
rectionem. in eo em̄ ꝙ vulnera oſtendebat manifeſtabat ꝙ ille
reſurrexerat qui in cruce pependerat. Luc. z4. Videte manꝰ me
as et pedes meos. qꝛ ego ipſe ſum. Scd̓a ad cōmendandaꝫ eiꝰ
dilectionē. Si quis em̄ domicellus eſſet vulneratꝰ amore ſue di
lecte. ſic vellet ſanari vt cicatrix alicuius vulneris appareret in
ſignum amoris Apo. 1. Dilexit nos et lauit nos a pc̄tis nr̄is ī
ſanguine ſuo. Tercio ad oſtendendum nr̄am redemptionē. qꝛ
illa vulnera fuerunt nr̄e redemptionis p̄ciuꝫ. Yſa. 53. Ipe vul
neratus eſt ꝓpter iniquitates noſtras. attritus eſt ꝓpter ſcelera
noſtra. Quarta ꝓpter nr̄am edificationem. ſi em̄ in corꝑe chriſti
etiā glorioſo manebāt vulnera ſue paſſiōis. ⁊ nos eadē vulnēa
ꝯtinue in mente portemus. Phil. z. Hoc em̄ ſentite in vobis qd̓
eſt in xp̄o iheſu. ⁊ Gal. 6. mihi abſit gloriari niſi in cruce dn̄i no
ſtri iheſu xp̄i. vnde cantat͂ in hymno paſſionis. portemus in me
moria fel. penas. et obꝓbria xp̄i. coronaꝫ ſpineā. cruceꝫ. clauos
et lanceam. Et plagas ſanctiſſimas omni laude digniſſimas. ac
cetum. fel. arundine. mortis amaritudinem. Quinta ꝓpter noſtri
recordationem. Nequaq̄ꝫ em̄ chriſtus noſtri obliuiſcit͂. ꝑ quibꝰ
ſic crudeliter fuit plagatus. vnde tanq̄ꝫ ſignum memoratiū eaſ-
dem plagas in ſuo corꝑe ſeruauit. vt eas intuendo nr̄i recorde
tur. Yſa. 19. Ego tui non obliuiſcar. ⁊ ſubdit cauſaꝫ. Ecce ī ma
nibꝰ meis deſcripſi te. i. in manibꝰ meis eſt deſcriptio tua. que de
ſcriptio ſunt plage crucifixi. Sexta propter dei patris reconcilia
tionem. Si enim deus pater iraſcitur humano generi. filius oñ
dit vulnoribus ſuis quanti precii ſit ipſum humanum genus.
pro quo ſic eſt plagatus. et ſic patrem nobis reconciliat Heb.
z. Saluare in perpetuum poteſt accedens per ſemetipſum ad de
um ad interpellandum pro nobis. prima Joh. z. Aduocatum
habemus apud patrem iheſum chriſtum iuſtum et ipſe eſt pro-
piciatio pro peccatis noſtris. Vnde dicit Bernhardus. Secu-
rum habes homo acceſſum ad deum. Vbi mater oſtendit filio
pectus et vbera. Et filius demonſtrat patri latus et vulnera.

Nihil igit̃ dubiũ eſt vbi ſunt tot dilectionis inſignia. Septima
ad impioꝝ ↄfuſionẽ. Nam vt dicit Augu. In iudicio ipſa vul-
nera oſtendet xp̃s pctoꝛib9 dicens. Ecce hõ quẽ crucifixiſtis. vi
detis vulnera que infixiſtis. agnoſcitis latus qđ pupugiſtis.
qm̃ p vos aptum eſt. nec intrare voluiſtis. Octaua ad electoꝛuꝫ
exultationẽ. Nam vt dic̃ Beda. magnũ gaudiũ erit ſanctis vi
dere vulnera in carne xp̃i fulgida, p que victoꝛ triumphauit d̃
moꝛte. et ſaluauit electos. Et attende vt dicit Augu. qꝛ etiã in
coꝛpe martirum apparebunt cicatrices vulneꝝ que p xp̃i noĩe
ſunt paſſi. ſi tñ aliqua membꝛa eis ablata fuerunt. non erunt
ſine illis membris. ſed cicatrices in membris redditis appebunt
nec iſta vulnera erunt alicuius defoꝛmitatis vl' indecentie. ſed
erunt dignitatis et pulchritudinis ſic̃ ſtella in celo ſic̃ lapis p̃-
cioſus in anulo. ſic̃ flos in ſtipite. ⁊ ſic̃ rubeus coloꝛ in roſa. c

C Quarto oñdit̃ quõ iſta appitio fuerit leta: gauiſi ſunt er
go. i. repleti gaudio: diſcipuli viſo dño: Jo. 16. iteꝝ videbo voſ
et gaudebit coꝛ vr̃m. ⁊ geudium vr̃m nemo tollet a vobis. Et
nota quia viſio xp̃i replet aĩm gaudio. pꝛimo quideꝫ. qꝛ eſt rei
pulcheꝛrime ⁊ delectabilis. p̃s. Specioſus foꝛma p̃ filiis hominũ
Item qꝛ eſt rei care et amicabilis. Si em̃ gaudemus videre ami
cum poſt longam pegrinacoẽm. magis tñ gaudemus eũ vide
re liberatum graui languoꝛe quo tenebat̃. Sed maximum eſſet
gaudium ſi etiã moꝛtuus reſurgeret. xp̃s aũt eſt amicus cariſſi
mus diſciploꝝ. p oĩa ſua ſecreta eis reuelauit. vt ipe dicit Jo.
15. Qui etiã p eiſdem moꝛti ſe expoſuit. vñ non eſt mirum ſi eo
viſo gauiſi ſunt diſcipuli. Item viſio xp̃i eſt rei glioſe et vtilis
Heſt. 15. Valde admirabilis es dñe et facies tua plena graꝝ.
Sed dubium eſt quõ diſcipuli gauiſi fuerint viſo dño cũ Luc.
dicat eos ↄturbatos fuiſſe ⁊ exterritos exiſtimãtes ſe ſpm̃ vidẽ
ppter qđ Criſo. videt̃ velle ꝙ iſta fuerit alia appitio ab illa quã
recitat Luc. Sed ſuſtinendo ꝙ eadẽ fuerit. dicendũ eſt diſciplos
p̃mo fuiſſe exterritos. deinde vero loquente xp̃o et ſe illis oſten
dente gauiſi ſunt. D Quinto ponit̃ quid xp̃s mandaue-
rit diſciplis. ſed mandato pacis donũ premittit̃: Dixit ergo eiſ
iteꝝ pax vobis: glo. iteratio pacis ↄfirmatio eſt. dat em̃ deus
pacem ſup pacẽ. qꝛ pioꝝ pax hic eſt. et in futuro. Yſa. 16. Ser-
uabis pacem pacem. qꝛ in te ſperauimus. Nota qꝛ die reſurrecti-
onis appens iħus diſcipulis: bis eis annunciauit pacem in in-
greſſu ſcꝫ ad eos et anteꝙ̃ manducaret coꝛam eis. Nam poſt ſe
cundam pacis denuntiationem ipe manducauit coꝛaꝫ eis fauũ
mellis. ⁊ ptem piſcis aſſati vt dicit Luc. Et hinc eſt ꝙ põtifex

quí gerit vicem xpi in ſolennitate miſſaꝝ· in pncipio ſalutat po
pulum dicens . pax vobis· ⁊ ſimiliter ante ſumptionem eucha=
riſtie· Pace denunciata ípo mit eis officiū J Sic̄ miſit me pr̄
·i· ad ea que ad pr̄ miſit me: Et ego mitto vos: vt illa ꝑ me ī
pleatis· Et nota ꝙ pater miſit filium· vt viam ſalutis euange
lizaret. Yſa·4· Euanlizare paupib⁹ miſit me . Item miſit eum
vt ꝑ redemptione noſtra mortē ſubiret· Quia vero iam xps ſuū
officium a pr̄e impoſitū compleuerat. et a mortuis reſurrexe=
rat. non erat ꝯueniens vt vlterius cū mortalib⁹ vitam ageret.
ſed aſcenſurus erat in celum· ⁊ iō apl̄os miſit ſicut miſſus fue=
rat· miſit quidem eos euangelizare· Mar. 16. Euntes predica=
te euangeliū om̄i creat̄e· Item miſit eos vt ꝑ veritate ſuſtinen=
da morti ſe exponerent· Mat·10· Ecce ego mitto vos ſicut ag=
nos inter lupos ₓc. quia vero hoc officium impleri non pt̄ ſine
gr̄a ſpūſſancti· Ideo ſequitur collatio diuini amoris qui ſpūſſā
ctus eſt. K Hec cum dixiſſet inſufflauit et dixit eis· accipi
te ſpūmſanctū: ſm ꝙ dicit Aug·12· de tri· Ille flatus corpeus ī
xpi non fuit ſubſtancia ſpūſſancti· ſed ꝯgruum ſue miſſionis ſig
num· quantum ad tria· Primo vt idem dic̄· qꝛ in hoc oſtenſuꝫ
fuit ſpm̄ſanctum non tm̄ a pr̄e· ſed etiam a filio ꝓcedere · Scd̄o
quia iſta donatio ſpūſſancti ordinabat̄ ad dilectionē ⁊ curam ꝓ
ximi habendam· ⁊ hic eſt hō in cuius faciem deus inſpirauit ſpi
raculum vite· Tercio qꝛ flatus non eſt niſi viuentis· in ſufflan
do· oſ̄dit xps· ⁊ ſe viuere· ⁊ ſubſtanciam ſpūſſancti eſſe viuentē
cuius virtus oīa viuificat Eze·37· Veni ſpūs ⁊ ſuffla ſuꝑ inter
fectos iſtos· ⁊ reuiuiſcent· Nota ſm Gre. ꝙ ſpūſſanctus bis da
tus fuit apl̄is. primo in terra die viꝫ reſurrectionis. de quo nūc
agit̄· ⁊ de celo die penthecoſtes· duo eīm ſunt caritatis precepta
dei viꝫ dilectio et ꝓximi· In terra igit̄ datur ſpūſſanctus. vt di
ligat̄ ꝓximus· de celo aūt dat̄ vt diligat̄ deus· vel pt̄ dici ꝙ mi
niſtri eccl̄ie ad duo ordinant̄· Quoꝝ primum eſt vt ꝓpl̄m ꝑficiāt
ſm intellectum. tollendo ignorantiam· et ſalutarem doctrinam
ānunciando· Alteꝝ eſt vt eos ꝑficiant ſm affectum· purgando
eos a culpa et gr̄e pulchritudinē miniſtrando. neutꝝ aūt iſto
rum facere poſſunt· niſi operante ſpūſancto· vnde in die penthe=
coſtes datus fuit eis ſpūſſanctus in linguis igneis· vt eoꝝ do
ctrina haberet vim illuminatiuā · In die vero reſurrectionis da
tus fuit in flatu· vt eoꝝ miniſterium expelleret culpam. ⁊ vitā
gr̄e tribueret· vnde ꝙ iſta dōatio ſpūſſancti ordinet̄ ꝯtra culpā
ſequit̄· L Quoꝝ remiſeritis peccata: remitunt̄ pcc̄a ꝑlati
ꝑ ſacramenta eccl̄ie· que ſunt baptiſmus ꝯtra originale pcc̄m·

penitencia contra mortale· extrema vnctio ɔtra veniale: remittū tur eis: adeo. illud igit̄ qđ faciunt miniſtri eccl'ie in curia iſta ec cleſie ratum eſt in curia celeſti· quemadmodum rex hꝫ ratum iu dicium ſeneſchalchi ſui: Et quoꝝ retinueritis retenta ſunt: Re tinent̄ pcc̄a· qn̄ abſolonis beneficium non impendit̄. Nota igit̄ ſm Gre· qꝛ grandis eſt honor miniſtroꝝ eccl'ie· ſed graue pon- dus eſt iſtius honoris· duꝝ quippe eſt· vt qui neſcit tenere mo- deramina vite ſue· iudex fiat aliene· Scientes igit̄ vt dicit Cri. ꝑiculi magnitudinem multam tribuite ſacerdotibꝰ deuotionem Qđ ſi aliquis ſacerdos malus fuerit non impedit ꝓpter hoc ſacra mentoꝝ effectus· Nam vt dicit Criſo· Non ſacerdos neqꝫ ange lus pt̄ aliud opari in hys que data ſunt a deo· ſed pr̄ et filius. et ſpūſſanctus oi̅a diſpenſant. Sacerdos aūt ſuam linguam et manum tribuit· nō eīn eſſet iuſtum vt aliena malitia in aliquo lederet ſacramenta dei ꝑcipientes· ❡ Sexto ponit̄ quō iſta apparitio abſenti diſcipulo fuit nunciata: Thomas aūt qui in terpretatur abiſſus· fuit aūt abiſſus vt dicit alchimus: qꝛ alti- tudinem diuinitatis certa fide penetrauit cum dixit· dn̄s meus et deus meus: vnus ex. 12· : iam non erant niſi vndecꝫ· ſed tn̄ dicit̄ fuiſſe vnus ex· 12· vel qꝛ deus tot eſſe diſpoſuerat· vel qꝛ· 12· fuerant an̄ proditionem Jude· vel qui futuri erant in electio ne mathie: Qui dicit̄ didimus: didimus grece latine dr̄ gerinꝰ qđ cognomen ɔuenit Tho· ꝓpter dubium cor incredendo: Non erat cum eis· i· cum diſcipl'is: qn̄ venit ihūs: multum nocet ab eſſe ɔgregationi et ſocietati bonoꝝ· multa eīn mala eueniunt ⁊ ꝑicula· Sed querit̄ hic ſm Be· Conſtat eīn ꝙ dn̄s tunc apparuit diſcipulis qn̄ duo diſcipl'i reuerſi ſunt đ emaus. ⁊ inuenerunt ɔgregatos· 11· dicentes quia ſurrexerat dn̄s vere ⁊ ipſi narabāt quō cognouer̄t ipm̄ in fractione panis· ⁊ cum hec dicerent· ve- nit ihūs et ſtetit in medio eoꝝ vt dr̄· Lu· 24· Igitur videt̄ ꝙ Tho. ibi fuerit. Et dicendum aliqđ fuiſſe interuallū a narratōe diſcipl'oꝝ· ad apparitionem dn̄i· quo medio tp̄e tho · non credēs verbis diſcipl'oꝝ egreſſus eſt cenaculum· quo egreſſo xp̄s reli- quis apparuit· Deinde ponit̄ diſcipl'oꝝ narratio· Dixer̄t ergo ei alii diſcipuli: cum inter eos affuit· quaſi gaudentes de viſione dn̄i· ⁊ dolentes de abſentia tho: vidimus dn̄m: Sic̄ audiuimus a petro a diſcipulis et a mulieribꝰ· ita et vidimꝰ· Deinde poni- tur rn̄ſio Tho: Ille aūt dixit eis· niſi videro in manibꝰ eius fix- uram clauoꝝ· ſic̄ vos dicitis vidiſſe· Sed quia non ſufficit certi- ficari ꝑ viſum niſi etiam tangam· iđ ſubdit: Et mittam digitū meum in loco clauoꝝ: Ita vt ad digitum ꝑquiraꝫ vulnera eiꝰ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Et mittam manum meam in latus eius: magnum certe vuln9
fuit illud ſacratiſſimi lateris· in quo non digitum ſed manū ca-
piebat apl'us mittere· vnde Jo. non dicit ꝙ deo latus ꝑcuſſuz
fuerit lancea. ſed ꝙ vnus militum lancea latus eius apꝑuit· vt
oſtenderet plage magnitudinem: non credā· N Et atten
de ꝙ dn̄s obtulit ſe diſcipl'is ⁊ palpandū et videndū· Lu. 26.
Palpate ⁊ videte qm̄ ſpūs carnem et oſſa non hʒ̄· ſicut me vide
tis habere· Apl'i tn̄ ꝓpter reuerentiam non tetigerunt eū ſed ſuf
fecit eis ad credendum ſola viſio· Tho. vero amplius deſidera-
uit vt crederet eum. ſ· tangere· Querit̄ quare xp̄s iſtuz ſuum di
ſcipulum ꝑmiſerit eſſe extra conſortium alioꝝ· cum illis apꝑuit
atqꝫ cur ſuſtinuerit eum ſic dubitare· dicendum ꝙ hoc totuz ꝓp
ter nos factum eſt. nam vt dicit Aug· in ench. Nullo mō deus
ꝑmitteret mala euenire· niſi adeo potens eēt vt ex eis bona eli
ceret· dubitatio aūt Tho· non eſt dubium quin fuerit mala. ſed
ex illa euenit fidei noſtri firmitas· dum em̄ audiuimus eū du-
bitaſſe de reſurrectiōe xp̄i eo mō quo aliquis nr̄m dubitare poſ
ſet· ⁊ cum hoc vlterius legimus· qꝛ in fide ſolidatus fuit· non re
manet nobis vllius dubitationis locus· dubitauit igit̄ Tho·
ꝓ nobis ⁊ in fide ꝯfirmatus fuit. ne āpli9 dubitem9 Scd̄a ꝑs
Ecundo cum dicit̄: Et poſt dies octo: ponitur altera
dn̄i apꝑitio ad tollendā Tho· dubitacōez· vbi quin
qꝫ tangunt̄· primuz eſt diſciploꝝ ꝯuentus: Et poſt
dies octo: a die reſurrectionis tali die ſicut eſt hodie
forte tot diebus diſtulit xp̄s apꝑere· ſi forte medio tp̄e amouere
tur cordis incredulitas Tho· vt dicit Criſo· Non ponit̄ aūt ho-
ra iſtius apꝑitionis. ⁊ forte fuit eadem hora que p̄us: Iteꝝ erāt
diſcipuli eius intus in eodem forte cenaculo quo p̄us illis xp̄us
apꝑuerat: Et tho· cum eis: non em̄ recedebat Tho. a reliquis
diſcipulis ſi forte ei dn̄s appareret· Scd̄o ponitur xp̄i aduent9
venit iħus ianuis clauſis: eodem mō quo prius· Vbi ſm̄ Cri·
conſideranda eſt clementia ſaluatoris· qꝫ ſollicite ꝑ vna anima
ne in errore permaneat· ſeip̄m vulneratū oſtendit O Et ſte
tit in medio: qui eſt oīs virtutis medietas: Et dixit eis pax
vobis: Semꝑ annunciat pacem qui pacis federa dei et hominis
fecerat· cuius etiam pacis ipſe fideiuſſor eſt· Et attende ꝙ iā tri-
bus vicibus in hoc euangelio ꝑ xp̄m pax ānunciata eſt· Eſt em̄
triplex pax. Prima hoīs ad ſeip̄m que tollit oēm mentis anxie
tatem· de qua Judi. 6· Pax tecum. ne timeas non morieris. hāc
pacem xp̄s primitus ānunciat diſcipulis· qui erant clauſi in ce-
naculo timore iudeoꝝ. vt oēm fugaret ab eis timorem. Scd̄a

pax eſt hominis ad ꝓximū. de qua Ro. 12. Si fieri pōteſt qđ ex
vobis eſt. cum oībꝫ hominibꝫ pacem habentes. hanc pacem xpſ
ſcđo loco apoſtolis nunciauit. vnde ſtatim ordinauit eos ad cu
ram ꝓximoꝝ mittens eos ad remittenda pcta. Tercia pax eſt
hominis ad deū que ꝯſiſtit in vera fide. ⁊ ꝙ nihil eoꝝ que facit
deus diſpliceat hoī. de qua Jo. 16. Hec locutus ſum vobis. vt ī
me ſolum pacem habeatis. Ro. 5. Juſtificati ex fide pacem habe
amus ad dñm. hanc pacem nunc tercio loco xp̄s diſcipulis ānū
ciat. vt firmam in eo fidez haberent. vñ ſtatim locutus ē Tho.
vt ꝓbraret ſe eſſe xp̄m. ex quo non ſolum Tho. ſed reliqui etiaꝫ
diſcipli magis fuerunt in fide ſolidati ¶ Tercio ponitur
xp̄i rñſio ad Tho. Deinde dicit tho. Infer digitū tuū huc in lo
cum clauoꝝ. et vide manus meas: hoc eñi deſiderauerat Tho.
et tangere ⁊ videre: Et affer manū tuam ⁊ mitte in latus meū
quaſi eadem verba dic̄ xp̄s quibꝫ tho. vſus fuerat. vt oñderet
ꝙ dum ad diſciplos loquebat̄. ipſe ibi aderat. Et nota ꝙ xp̄us
noluit ſcdo tho. clam apparere. ſed ſicut palam coram oībꝫ diſcipu
lis ſuam dubitationem expreſſerat. ita coram oībꝫ illum increꝯ
pauit. vt exemplo eius nemo alioꝝ vlterius dubitaret. Atten
de ꝙ non dolebat xp̄s cum vulnera corpis eius ptractarentur
licet recenter facta eſſent. erant eñi illa vulnera in corpe glorioꝯ
ſo. qđ impaſſibile eſt. Deinde qꝛ Tho. dixerat. Non credā ad
monet eum xp̄s: Et noli eſſe incredulus: magnum malum eſt
incredulitas. que tollit auditum vite eterne. Jo. 3. Qui incredu
lus eſt filio non videbit vitam eternam. ſed ira dei manet ſuper
eum. Nam vt dr̄ Heb. 3. Jurauit deus. ꝙ non intrarent in reqꝯ
em ſuam ꝓpter incredulitatem eoꝝ: Sed fidelis: Fides eñi ē q̄ſi
anulus quo aīa deſponſat̄ deo Oſee. 1. Deſponſaui te mihi in fi
de. quam fidem vſqꝫ ad mortem ſeruare oportet Apoc. 2. Eſto
fidelis vſqꝫ ad mortem. et dabo tibi coronā vite ¶ Quar
to adiungit Tho. cōfeſſio. vbi conſiderandum eſt quō timuerit
atqꝫ erubuerit glorioſus iſte apl̄us videns ſaluatorē ⁊ audiēſ
eum repetentē ſue infidelitatis verba: Reſpondit thomas ⁊ di
xit: trepidus et verecundus ſed iam fidelis: dñs meus: in quo
humane nature veritatem exprimit. cui datum eſt tocius creatu
re dominiū. q. d. ꝯfiteor te eſſe illum qui dixiſti. vos vocatis me
magiſter et dñe ꝛc: Et deus meus: In quo diuinam ipſius cōꝯ
fitetur naturam quaſi dicat. ꝯfiteor te eum eſſe quem petrus cō
feſſus eſt dicens. Tu es xp̄s filius dei viui. Querit̄ an tho. tetige
rit xp̄m. Et forte ſm̄ glo. dicenduꝫ ꝙ non fuit auſus eū tangē
ꝓpter reuerentiam ſaluatoris. et quia mente quaſi erat attonit9

Sed dicit alia· glo· Augu· videbat Tho· et tangebat hominez
et ꝯfitebatur deum· Et Ambro. li· de fuga ſeculi· dixiſti dñe mit
te manum tuam in latus meum· et noli eſſe incredulus ſed fide
lis. miſit manum qui non credebat· et dñm te et deum repperit·
hoc autez videtur ꝓbabilius· quia etiam ſi noluiſſet coegiſſet
eum xp̄s ſe tangere· ne forte poſtea relapſus in dubiū. peniteret
ꝙ eum non tetigiſſet· R Quinto ponit̄ xp̄i reſponſio di
cit ei ihus. Quia vidiſti me Tho.: non dicit quia tetigiſti non
ꝙ eum non tetigerit· ſed quia vt dicit Augu. nomine viſus ge
neraliter· alii quatuoꝛ ſenſus conſueuerunt nominari: credidi-
ſti: non credidiſſet ergo niſi vidiſſet· Querit Gre· Cum ea que
vident̄ fidem non habeant. ſed agnitionem· quō beatus Tho.
crediderit· qui vidit. et tetigit atqꝫ ꝑ hoc quaſi certus fuit· fidel
em̄ vt dicitur Heb. 11· Eſt ſubſtancia ſperandarum reruz argu
mentum non apparentium· Et ſoluit quia Tho· aliud vidit ⁊ ali
ud credidit· vidit em̄ hoīem et credidit deum quem non vidit
Non em̄ fides de xp̄o eſt de ſola humanitate ſed de homine deo
vt puta quia natus eſt de virgine· hō deus paſſus eſt· hō deꝰ
reſurrexit· hō deus aſcendit in celū. ⁊ venturus eſt iudicare mū
dum deus et hō. Deinde fidem commendat gentium que cre-
diderunt xp̄o. quem non viderunt in carne: Beati qui nō vi
derunt et crediderunt: vtitur verbis preteritis ꝑ futuris· quia
vt dicit Augu· qd̄ futuꝝ erat· iam in ſua predeſtinatione noue
rat factum. Cum igit̄ vt dicit Cri· aliquis dixerit tp̄e iſto. vti-
nam fuiſſem in temꝑib9 illis· ⁊ vidiſſem xp̄m miracula facien-
tem. excogitet qꝛ b̄ti nō viderīt et crediderīt ꝛc Tercia ꝑs S
Ercio cum dicit̄· Multa quidem ſignificatur multi-
tudo ſignoꝝ xp̄i ad ꝯfirmandam fidei ſinceritatem·
vbi tria tanguntur vnuz eſt obmiſſio ſcripture mul
toꝝ ſignoꝝ xp̄i: multa quidem: numero et magna
virtute: Et alia ſigna: preter ea que ſcripſerunt euangeliſte:
fecit ihus: ante reſurrectionem et poſt: in ꝯſpectu diſcipuloꝛum
ſuoꝝ: non fecit ea clam ſed manifeſte: vt oībus ꝯſtaret ꝙ eēnt
vera ſigna: que non ſunt ſcripta in li· hoc· i· in euangelio Jo· ſed
nec in aliis euangeliis· dicit em̄ Jo· in fine euangelii ſui· Sunt
aūt et alia multa que fecit ihus que ſic ſcribant̄ ꝑ ſingula· nec
ip̄m arbitroꝛ mundū capere poſſe eos qui ſcribendi ſunt libꝛos
Nota ꝙ de hys ſignis que fecit dn̄s non omnia ſed pauca ſcrip
ta ſunt· vel qꝛ incōprehenſibiles fuiſſent rōes oīm eoꝝ· aut mlꝰ
toꝝ que fecit· Vel quia intellectus humanus ſperſus ad multa
non poſſet ꝑfecte ſingula intelligere· vel vt fides maioꝛis eſſet

meriti ex paucis credens dei filium. Scđo ponitur quid intenda
tur p illa pauca que ſcripta ſunt: hec aūt: que ab euangeliſtis
dicunť: ſcripta ſunt: inſtigante ſpūſancto docente et memorante
vt credatis: corde ad iuſticiam. ore ↄfiteamini ad ſalutem. ope
oſtendatis ad fructuz vite: quia fides ſine opibus mortua eſt:
Quia ihus eſt filius dei: Ad hoc em̄ xps fecit miracula vt dei fi
lius crederet. Jo. 10. opa que ego facio i noīe pr̄is mei. ipſa te
ſtimoniū ꝑhibent de me. ad hoc etiaz oīs ſcriptura ordinat Jo.
5. Scrutamini ſcripturas. in quibꝰ putatis vitam habere. ipſe
ſunt que teſtimonium ꝑhibent de me. Tercio poſtponiť creden
di vtilitas: et vt credentes vitam habeatis: fides em̄ eſt ſpūal
vite pncipium. Abac. 2. Juſtus meus ex fide viuit. ita dum tn̄
fides malis non mortificet opibus. quemadmodum de quibuſ
dam dicit aplus. ↄfitentur ſe noſce deum. factis aūt negant: in
nomine eius: virtute nominis ſaluatoris habetur vita eterna.
Jo. 12. hec eſt vita eterna. vt cognoſcant te deum verꝝ ⁊ quem
miſiſti ihm xpm ad quem vitam nos ꝑducat Prima pars

Dn̄ica ſecunda. poſt paſca ſer. xliii A

Ego ſum paſtor bonus ⁊c. Jo. 10. Si diligenť at-
tenderent hoīes quanti ſit ponderis aliis preeſſe.
non ſic appeterent prelationis honorē qꝛ reuera n̄
eſt tanta dignitas honoris. quin equalis aut ma-
ior ſit grauitas oneris. qꝛ vero ſola attenditur
honoris glīa. iđ oēs cupiunt aliis dn̄ari. vnde Ber. ad heinricū
ſenonenſem archiepm epl'a. 42. Meditantibꝰ inquit honores
blandiunť. ſed onera penſantibꝰ tedio ſunt atqꝫ formidini. non
tn̄ oēs capiunt hoc verbum. multi em̄ non tanta fiducia et ala
critate currerent ad honores. ſi et ſentirent et onera. Grauari pe
fecto metuerent. nec cū tanto labore et piculo quarumlibet af
fectarent inſulas dignitatum. Nunc vero quia ſola attenditur
gloria. ⁊ non pena puꝫ eſſe clericuz erubeſcit in eccleſia. ſeqꝫ vi
les eſtimant et ingl'os qui quocunqꝫ eminentiori loco non fue
rint. Quanti vero ſit honoris curam alioꝝ habere. dn̄s in preſen
ti oſtendit. manifeſtans in ſeipo. quid ex eoꝝ officio incumbat
paſtoribꝰ eccleſie. ⁊ tria ſunt. dꝫ em̄ prelatus ita ſibi cōmiſſum
gregem diligere vt p eius ſalute ꝓpriam vitam exponat Scđo
ſic debet in eum attendere vt diligenter ſibi commiſſos agnoſcat
qđ ibi notatur. Ego ſum paſtor bonus et ego cognoſco ⁊c. Ter
cio debet inſiſtere vt errantes ad eccleſiam vnita eſt reducat qđ
notatur. ibi. Et alias oues habeo. B Jn prima igiť pte
euangelii oſtendit ſe dn̄s bonū eſſe paſtorez. Et tria facit. pmo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN